

in knjižnice; zakaj se potem šole ne naroče, zakaj ne okrajna učiteljska knjižnica? Kje naj išče mlajši učitelj, od katerega pač ne moremo zahtevati, da si drži list še preden je rojen, prejšnje letnike »Popotnika«, če jih nimajo knjižnice slovenskega učiteljstva?

Vse to bi bila vprašanja, ki bi se jih moral dotakniti; povedati bi moral, kako je to, da že samo ljubljansko učiteljstvo ne zviša števila kranjskih učiteljskih naročnikov; izreči bi moral sodbo, da niso naročeni na list predsedniki naprednih učiteljskih društev, in vprašati, odkod naj ima dober zgled ostalo učiteljstvo; povedati, da je iz velikega števila c. kr. učiteljskega v Trstu (ki je gotovo napr. slov.) eden edini naročnik itd. Vsega tega pa ne smem praviti, kakor sem rekel, zaradi prangerja in jeze po njem, in vem,

da bi Vi tudi ne priobčili. Poglavje pa je tako žalostno, da bi človek obupal.

Vsekakor pa bo potrebna agitacija in v tej, prosim, če bi mi hotelo iti sl. uredništvo na roko ter dati — po katerikoli poti — priložene sezname deželnim centralnim organizacijam (štaj. sem že poslal sam) in te naj potem ukrenejo potrebno.

Vpogled v to statistiko pa mi je vzelo veselje, da bi zdaj pisal kak članek — znabiti za prihodnjic o delu učiteljskih društev kaj.

Seznam naročnikov in nenaročnikov in sestavljena statistika pa sta toli zanimiva in — žalostna obenem, da ga moramo priobčiti. Morebiti le vzdamo koga, da se začne tudi v vojnem hrušču zanimati za pedagoške novosti in za vprašanja, ki se razmotrivajo na tem polju tudi v Popotniku.

Zemlja mi ne rodi, beda mi leze skozi vsa okna v hišo in streha nad menoj se ruši. Zakaj ne bi šel tjakaj, kjer leži denar na cesti, in se je le treba pripogniti, da si ga nabereš polno torbo? Par let ostanem tamkaj, da si opomorem, pa pridem potem nazaj, plačam dolgove, pozidam dom, in potem bomo zopet srečno živeli na domačih tleh. Tisoči in tisoči so mislili tako in potem tudi storili tako. Izpraznile so se cele vasi, cele občine, in doma so ostali sami starci, žene in otroci. Vse, kar je bilo sposobnega za delo, za težko, naporno delo, je odšlo iz domovine v Ameriko za srečo. Tako je bilo v naših slovenskih deželah, tako je bilo v našem Primorju od Trsta do Kotorja, sploh v vseh naših avstrijskih jugoslovanskih pokrajinah.

Tedaj se je začel v vsej naši javnosti oglašati vedno glasnejši klic: Ostanite na svoji grudi, ne v Ameriko, posvečajte tisto delo, tisti trud, ki vas ubija v Ameriki, svoji domači zemlji, pa boste imeli Ameriko doma! Toda ta klic je bil večinoma brezposlen, in niti najbridkejša izkušnje tistih, ki so se vrnili brez ameriškanskih dolarjev, ubiti na duši in telesu, v svojo domovino, kjer jih je čakala še hujša beda, kot prej, niso izmodrile ljudstva.

Če hočemo govoriti odkrito, moramo reči, da so bile teh za naš narod tako usodnih pojavov v veliki meri tudi krive naše tedanje vlade. V parlamentu so se delali velikanski gospodarski načrti, s katerimi naj bi se pridobili veliki narodi za vladno politiko, železnice, vodne ceste, ki naj bi vezale morja z morji, take stvari so se pletle tedaj vladnim politikom po glavi, a na vedno naraščajoče izseljevanje se je mislilo le tedaj, kadar je bilo treba državne podpore ali posebnih predpravic kakim parobrodni družbi, ki je le še povspeševala izseljevanje. Šele tedaj, ko so posegle vmes vojaške oblasti, ker ni bilo več mogoče tajiti, da odhaja v tujino tisti cvet prebivalstva, ki bi bil v slučaju nevarnosti najnujnejše potreben za obrambo države — tedaj šele se je začelo posvečati nekoliko več pozornosti vprašanju izseljevanja.

Naj bi bile naše vlade pred dvajsetimi, petindvajsetimi leti posvečale večjo skrb plodonosnemu obdelovanju naših domovinskih tal, naj bi bile, v slučaju potrebe, navajale izseljevanje našega poljedelskega, obrtniškega, delavskega življa v ono najbližjo našo deželo, kjer so vsled nesposobnosti vladajočih krogov in zato še pogubnejših vplivov z raznih strani ostala zakopana milijonska in milijonska prirodna bogastva, v našo Bosno in Hercegovino; potem bi sedaj ne stali pred žalostnim dejstvom, da biva danes v nam sovražni Ameriki stotisoče našega naroda, odrgnanega od svoje domovine, izpostavljenega vsem onim nedoglednim bridkostim, težavam in nevarnostim, ki jim prete vsled vstopa Amerike v krog naših sovražnikov.

Ogromni, največji del naših izseljencev se ni izselil iz domovine, da bi si ustanovil v Ameriki nov dom. Takih je morda med vsemi komaj pet odstotkov. Vsi drugi so odšli iz domovine z namenom, da se vrnejo prej ali slej, da si potem z ameriškimi zaslužkom opomorejo doma. Zapustili so tu svoja posestva, svoje družine, žene, otroke, in odšli so preko morja v najlepših letih, v tistih letih, v katerih je njihove sorodnike domovina sedaj že zdavnaj poklicala pod zastave v svojo obrambo. Vsi ti izseljenci, pa naj so tudi že toliko in toliko let v Ameriki, niso izstopili iz naše državljanske zveze, si niso pridobili ameriškega državljanstva, so torej še vedno podaniki avstro-ogrske monarhije in jih kot take vežejo napram domovini prav iste dolžnosti, kot pa njihove vrstnike v domovini.

V kakšnem položaju se torej nahajajo ti naši rojaki v Ameriki sedaj, ko že takorekoč vlada vojno stanje med Ameriko in našo državo?

Podaniki sovražne države v sovražni državi!

Da bi se vrnili sedaj v svojo domovino, je nemogoče, izključeno, ostati morajo tamkaj. Umljivo je v takih okoliščinah, da pametnemu človeku ne more niti oddaleč prihajati na um, da bi svetoval svojem rojaku v sovražni državi, da naj kot tak snuje in ruje proti državi, v kateri živi; toda prav tako pa je dolžnost vsakogar, da opozarja svoje rojake v tuji državi na one dolžnosti, ki jih vežejo na njihovo domovinsko državo, ki ima slejko prej enako pravico do njih, kot jo je imela tedaj, ko so bivali v njenih mejah. In tem nujejša je taka posvaritev, ker je splošno znano, da si plačani sovražni agitatorji prizadevajo na vso moč, da bi v naših izseljencih z najsičajnejšimi, na najneverjetnejših osnovah zgrajenimi in prav

zato najneizvedljivejšimi obljubami omajali zaupanje v bodočnost naše države in jih pridobili za namene naših sovražnikov. — Dočim se tu v domovini njihovi očetje, bratje, sinovi v naših jugoslovanskih polkih in krdelih bore z brezprimerno vztrajnostjo in požrtvovalnostjo za obrambo domovine, naj bi oni tam pozabili svojo dolžnost in podirali, kar njihovi svoji grade tu s svojo srčno krvjo!

Mislimo, da nam ni treba poudarjati še prav posebe, da so naše oblasti kar najnatančneje poučene o vsem snovanju naših sovražnikov v Ameriki proti naši državi. In potem posledice tega rovanja za naše rojake v Ameriki, če bi bili tako nespametni, da bi se ga udeleževali? Odgovor je kratek, a zato tem bridkejši: vrnitev v domovino jim je nemogoča za vedno, ker tu jih čaka kazen veleizdajalcev! In njihove družine v domovini? Država ima pravico, da zapleni imetje oseb, ki se na tak način pregreše proti njej, da tako pokrije škodo, ki ji je nastala po njihovem zločinu. Ali si je mogoče misliti še hujših posledic za človeka, ki je odšel v daljni tuji svet, da bi si s trudopolnim delom priboril srečo, s katero naj bi se vrnil k svojim ljubljanim svojcem?

Pisemsko občevanje z Ameriko je dandanes težavno, a vendar ni popolnoma izključeno. Zato pa tudi izražamo naslednjo željo, ki jo naj bi upoštevali vsi oni, ki imajo svoje v Ameriki. Za nas, za naš narod, prav tako kot za našo državo, pride po vojni čas, ko bo treba zbrati in napeti vse moči, da čim prej zacelimo rane, ki nam jih je zadala vojna. Tedaj bomo krvavo potrebovali onih stotisočev naših mož, ki sedaj v Ameriki, v resnici dobro služeč, čakajo trenutka, da se vrnejo v svojo domovino. Želimo, da bi se nam vrnili vsi, prav vsi, ker potrebujemo vse; a da se bodo mogli vrniti, jih posvarimo sedaj, da naj se izogibajo vsega, kar bi jim moglo preprečiti vrnitev. Kdor ima svoje v Ameriki, jim piši v tem smislu.

Mnogo se je res grešilo pri nas v vprašanju izseljevanja, toda vojna je očistila marsikaj, in prav gotovo tudi v tej stvari toliko, da smo prepričani, da prebivalstvu nove Avstrije po vojni ne bo treba iskati sreče v Ameriki, ker jo bo lahko našlo na svojih domačih tleh, na svoji rodni grudi. V to pomagaj Bog in prelita kri sinov naše domovine!

Pa »Edinosti«.

Srednješolske vesti.

Vestnik naučnega ministrstva objavlja statistiko avstrijskega srednjega šolstva za l. 1917. Vseh srednjih šol v Avstriji je bilo 523, od teh jih je bilo 360 državnih, 30 deželnih, mestnih 25, ostale so vzdrževali razni fond, verski zavodi in zasebniki. Šolska statistika posameznih dežel izkazuje: — Nižjeavstrijsko (90% Nemcev) ima 67 srednjih šol, vse so nemške; Štajerska (68:7% Nemcev) ima 17 srednjih šol, vse so nemške razven 4 utrakvističnih gimn. razredov v Celju; Koroška (74:8% Nemcev) ima 4 srednje šole vse nemške; Kranjska (5:6% Nemcev) 9 srednjih šol, vse so nemške (3) in utrakvistične (5) razven ene (škofovska gimnazija); Primorje (2:7% Nemcev) 16 srednjih šol, 5 je nemških, med ostalimi 10 le po ena slovenska in hrvatska; Tirolsko (60:4% Nemcev), 23 srednjih šol, med njimi 18 nemških; Češko (37:3% Nemcev) 128 srednjih šol, med njimi 51 nemških; Moravsko (27:9% Nemcev) 68 srednjih šol, med njimi 30 nemških; Šlezija (44:7% Nemcev) 15 srednjih šol, 12 je nemških; Bukovina (22% Nemcev) 16 srednjih šol, med njimi 6 nemških in 8 utrakvističnih. Iz te statistike sledi, da imajo 3% nemškega prebivalstva v Primorju na razpolago 37:5% vseh srednjih šol v deželi, 10% nemškega prebivalstva na Nižjem-Avstrijskem pa nobene, 27:9% moravskih Nemcev ima 44:1% moravskih srednjih šol, 25:1% Slovencev na Koroškem nobene, 55:3% Čehov in Poljakov na Šlezkem ima le 20% srednjih šol, 5:6% Nemcev na Kranjskem pa 33:3% srednješolskih zavodov.

Iz naše organizacije. Skupne zadeve.

Učiteljska gospodarska in kreditna zadruga v Celju ima svoj redni občni zbor na binkoštni torek, dne 29. maja 1917 ob 10. uri dopoldne v zadrugi pisarni v Celju-Breg št. 26 s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva o poslovanju zadruge v letu 1916. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobrenje letnega računa in razdelitev čistega dobička. 4. Izprememba pravil. 5. Volitve v načelstvo in nadzorstvo. 6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Javne slovenske ljudske in meščanske šole na Kranjskem.

(Ekskur. in šole za silo niso vštete.)

T. št.	Šolski okraj	Naročniki			Nenaročniki			Opomba
		okr. u. knj.	šole	učit.	šole	učit.	škup.	
1	Črnomelj	1	5	2	23	47	70	
2	Kamnik	1	6	2	31	72	103	
3	Kočevje	1	5	3	18	52	70	
4	Kranj	2	12	6	32	90	122	
5	Krško	1	17	4	22	59	114	
6	Litija	1	7	3	11	61	79	
7	Ljubljana (mesto)	1	9	3	13	58	59	x malimi štv. zasebni zavodi.
	(okolica)	—	+1	+2	+3	+6	+6	
8	Logatec	—	9	1	10	35	135	
9	Novomesto	1	14	1	16	88	103	
10	Postojna	1	11	1	13	28	87	
11	Radovljica	—	20	2	22	31	104	
12	Radovljica	1	12	—	13	69	85	
		11	128	30	269	962	1231	
	Naročnikov je	11	128	30			169	
	Moralo bi jih biti +	2	269	962			1233	
	Skupaj bi jih moralo biti	13	397	992			1402	

Slovenske ljudske šole na Štajerskem.

T. št.	Šolski okraj	Naročniki			Nenaročniki			Opomba
		okr. u. knj.	šole	učit.	šole	učit.	škup.	
1	Brežice	—	4	13	17	8	38	46
2	Celje (okolica)	—	15	13	28	11	77	88
3	Gornji Grad	1	9	13	23	3	20	23
4	Gornja Radgona	1	1	5	7	5	24	29
5	Konjice	—	5	4	9	14	48	62
6	Kozje	—	4	12	16	10	28	38
7	Laško	—	11	8	19	11	62	73
8	St. Lenart	—	1	8	9	6	25	31
9	Ljutomer	—	—	11	11	9	23	32
10	Marenberg	—	1	5	6	10	18	28
11	Maribor	—	7	19	26	27	90	117
12	Ormož	—	2	12	14	9	32	41
13	Ptuj (okolica)	—	2	12	14	24	98	122
14	Rogatec	1	1	6	8	5	15	20
15	Sevnica	1	5	2	8	2	22	24
16	Slov. Bistrica	—	3	6	9	9	39	48
17	Slov. Gradec	—	3	7	10	7	15	22
18	Šmarje	—	5	8	13	9	37	46
19	Šoštanj	—	6	10	16	6	20	26
20	Vransko	—	6	4	10	2	26	28
21	Izven slov. šolskih okrajev	—	—	1	1	—	—	—
		4	91	179	274	187	757	944
	Naročnikov je	4	91	179			274	
	Moralo bi jih biti +	16	187	757			960	
	Skupaj bi jih moralo biti	20	278	936			1234	

Javne slovenske ljudske šole na Primorskem.

T. št.	Šolski okraj	Naročniki			Nenaročniki			Opomba
		okr. u. knj.	šole	učit.	šole	učit.	škup.	
1	Gorica (mesto)	—	—	—	2	5	7	+ 7 so šole zav. »Šol. dom«.
2	Goriška, gradišče, tržiški	—	—	4	95	156	251	+ 1 C. M. v Krmini.
3	Sežana	1	1	6	44	75	119	
4	Tolmin	—	—	2	65	86	151	
5	Koper	—	2	1	28	57	85	
6	Volosko	—	3	4	12	21	33	
7	Trst in okolica	—	3	6	8	66	74	
8	C. M. šole v Trstu	—	1	1	2	3	34	
		1	10	24	35	265	520	785
	Naročnikov je	1	10	24			35	
	Moralo bi jih biti +	7	265	520			792	
	Skupaj bi jih moralo biti	8	275	544			827	

Pregled naročnikov na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem.

T. št.	Dežele	Naročniki			Nenaročniki		
		okr. u. knj.	šole	učit.	okr. u. knj.	šole	učit.
1	Kranjsko	11	128	30	2	269	962
2	Štajersko	4	91	179	16	187	757
3	Primorsko	1	10	24	7	265	520
		16	229	233	25	721	2239
	Okrajnih učiteljskih knjižnic, šol in učiteljev je naročenih						478
	Naročnikov bi moralo biti +						2985
	Moralo bi jih biti						3463

Amerika in jugoslovanski izseljenci.

Bili so časi, ko je v našem narodu vladala nekakšna pravcata izseljevalna strast. Tuptam se je vrnil v staro domovino kak »Amerikanec«, ki je po daljšem ali krajšem trudopolnem delu na oni strani »velike luže« prinesel domov manjšo ali večjo vsoto, ki jo je potem s svojimi prejšnjimi prijatelji razmetaval po vaških krčmah, govoreč o bogatem in lahkem zaslužku v ameriškimi delavnicah, rudni-

kih itd., ter tako vabil nerazsodno ljudstvo, da bi zapustilo svojo rodno grudo ter šlo s trebulom za kruhom preko morja. In res! Bilo je po naših krajih slabih letin, v vinorodnih pokrajinah so trtna uš in razne trsne bolezni skoraj popolnoma uničile toliko in toliko gospodarstev, beda je prihajala v kraje, kjer je ljudstvo živelo prej mirno in zadovoljno: živketanje z ameriškimi, baje tako lahko zasluženimi dolarji je mogočno vplivalo na obubožano prebivalstvo. Marsikateri kmetič si je dejal: Kaj naj se ubijam tu dan in noč, ko je ves moj trud za-

Štajersko.

Gornjegrajsko učiteljsko društvo je po dolgem odlašanju imelo svoje glavno zborovanje dne 3. majnika t. l. v šoli v Gornjem gradu. Udeležba je bila tako nepričakovano dobra, da smo se vsi čudili, posebno z ozirom na sedanje jako neugodne razmere. Samo par šol v Savinski dolini ni bilo zastopanih, nekateri so bili uradno zadržani. Predsednik tovariš Iv. Kelc otvoril zborovanje in iskreno pozdravil vse navzoče. Med drugim omenja vstrajne poštrevnosti za vsestranski napredek in zlato svobodo milega nam naroda slovenskega. Nato preide k čitanju mnogih dopisov. Na izraženo sožalje in udanostno izjavo je došla iz kabinete pisarne cesarjeve prav laskava zahvala. Dalje prijavi zahvalo rodovine ravnatelja Supaneka za sožalno izjavo, ki jo je podalo naše društvo ob priliki bridke izgube blagega očeta Supaneka, ki je bil vrl učitelj in zvest naš tovariš. O knjigi dr. Tumlirtza za nemške šole ima pravdo sklepati uradna c. kr. učit. konferenca. Glede predavanja o gobah se sklene, da se isto vrši dne 4. junija t. l. v Nazarjih. Glede »Slov. Šol. Matice« se sklene, naj učiteljstvo močno agitira in naroča knjige te velevažne šolske družbe, a udmino naj pošiljajo šol. vodje naravnost tov. Jakobu Dimniku, vodji l. mestne deske ljudske šole v Ljubljani, a obenem naj o tem obvestijo poverjenika za naš okraj tov. Kocbeka v Gornjem gradu. Nato je jako zanimivo in poučljivo predaval tovariš Joško Bizjak, učitelj v Bočni o praktični kurjeriji. Izrazil se je želja, da bi svoje temeljito sestavljeno poročilo objavil v kakšnem učiteljskem listu. Namesto blagajnika tov. Janka Burdiana, ki se nahaja v Smeredevu v Srbiji kot enoletni prostovoljec, je poročal o računskem zaključku tov. Bizjak, kar se je pritrjevalno vzelo na znanje. Slednjič bi se morala vršiti volitev novega odbora, a na občno željo društvnikov — akoravno je predsednik temu ugovarjal — je ostal prejšnji odbor, samo mesto blagajnika je prevzela tovarišica gospica Cirila Deleja v Novi Štifti. Na veselo, polnoštevilno svidenje prihodnjic v Nazarjih!

I. K.

Kranjske vesti.

—r— **Odlikovanje.** C. kr. okrajni šolski nadzornik za postojnski in logaški šolski okraj gosp. Ivan Thuma je dobil naslov cesarskega svetnika. Z zlatim zaslužnim križcem s krono je odlikovan c. kr. okrajni šolski nadzornik za šolski okraj Ljubljanska okolica in Kamnik profesor Fran Gabršek. Čestitamo!

—r— **Povišanja.** Za praporščaka pri črnovojnikih sta povišana: Anton Levstik, nadučitelj pri Sv. Petru v Ljubljani in Karel Wider, učitelj na l. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani.

—r— **Osmič je odlikovan** tekom vojne stotnik v generalnem štabu gosp. Ant. Lokar, sin našega tovariša Ivana Lokarja, nadučitelja v p. v Ljubljani. Dobil je sedaj zaslužni križ z vojno dekoracijo od malteškega viteškega redu. Našemu tovarišu iskreno čestitamo na vrlem sinu!

—r— **Poročil se je** gosp. dr. Fran Bončina, železniški koncipist c. kr. državne železnice z gospodično Elzo pl. Lukanc-Savenburg, z bivšo učiteljico v Ljubljani. Čestitamo!

Štajerske vesti.

—š— **Odlikovanje.** Okrajni šolski nadzornik za šolski okraj Mariborska okolica gosp. Ivan Dreflak je odlikovan z vojaškim križcem 3. razreda za zasluge.

—š— **Odlikovana sta z vojnimi križci** za civilne zasluge 3. razreda tovariša Ivan Conč, nadučitelj v Jarenini in Fran Robnik, nadučitelj v Št. Juriju ob Paki.

—š— **Povišanja.** Poročnika v r. sta postala: Alojzij Osterc, učitelj v Sevnici in Franjo Friedl, učitelj v Cirkovcah. Praporščaki v r. pa so postali: Alojzij Bučar, učitelj na Zidanem mostu; Lev Dobnik, učitelj v Ponikvi ob j. ž. in Robert Košar, učitelj pri Sv. Bolfenku. — Za praporščake pri črnovojnikih so povišani: Jos. Čuček, učitelj v Žičah; Franjo Sinigoi, učitelj v Selah pri Slov. Gradcu in Ferdo Pokersnik, učitelj v Skaloh.

—š— **Izpraznjene ljudskošolske službe** se bodo, kot se sliši z avtoritativne strani, vendarle razpisale. V to je pač že skrajni čas!

—š— **Šolske počitnice v mesecu maju na Štajerskem.** Deželni šolski svet za Štajersko je odredil, da smejo okrajni šolski sveti dovoliti na ljudskih šolah na kmetih šolske počitnice za dva tedna v mesecu maju, da se opravijo najnujnejša

poljedelska dela. Da bi pa šolska mladina pri učenju ne trpela škode, je določeno, da bodo velike počitnice za dva tedna skrajšane.

—š— **Meseca maja prenehajo s poukom na kmetijskih šolah na Štajerskem** za 14 dni, da bodo učenci in učitelji pomagali pri obdelovanju polja. Zamudo nadomeste v velikih počitnicah.

—š— **Za učiteljski vojni podporni sklad** nam je nakazal tovariš From, nadučitelj pri Sv. Juriju v Slov. gor. 7 K 80 vin., ki so darovale po 2 K 60 vin. ondotne učiteljice tovarišice: Mara Valenčak, Amalija Orehek in Fani Novak. Živile! Denar smo izročili »Zvezi slovenskih učiteljev in učiteljic na Štajerskem«.

—š— **Draginjske doklade** za omožene učiteljice. Štajerski deželni odbor je sklenil, da dobijo učiteljice, ki so se po letu 1898 z dovoljenjem deželnega šolskega sveta omožile z neučitelji in so z dovoljenjem šolske oblasti ostale v šolski službi, enkratno draginjsko doklado v izmeri 150 K, 200 K, 250 K ali 300 K, kakor je pač določeno za poročenega učitelja z učiteljico.

—š— **V Kapelah na Štajerskem je umrla učiteljeva vdova** gospa Terezija Poljanec, mati mariborskega profesorja dr. Leopolda Poljanca. Naše sožalje!

—š— **Slovenske ljudske šole na Štajerskem in V. vojno posojilo.** Pri nabirališčih na slovenskih ljudskih šolah na Štajerskem se je podpisalo V. voj. posojila K 3.778.400. — To svoto smo posneli po najnovejšem ofic. seznamu ter so posamni šolski okrajji prispeli k njej v kronah nastopne zneske: Brežice 117.700; Celje okolica 49.950; Čmurek 31.200; Gornjigrad 10.600; Gornja Radgona 48.800; Konjice 72.600; Kozje 89.900; Laško 169.400; Ljutomer 183.850; Mahrenberg 143.200; Maribor okol. 1.289.650; Ormož 91.300; Ptuj okol. 399.000; Sevnica 18.800; Slov. Bistrica 339.500; Slov. Gradec 32.100; Št. Lenart 394.250; Šmarje 21.700; Šoštanj 64.000; Vransko 114.700. — To je sad trudoljubnega dela vrlega našega učiteljstva! — Pripomnja ured.: Izmed tu navedenih okrajev in vsot vojnega posojila smo nekatere izkazali že v 7. števil. »Učit. Tov.« Danes smo izkazali v dotičnem razpredelu samo tiste vsote, ki še niso bile izkazane in razlike v onih okrajih, ki so izpopolnili izkaze.

—š— **Umrl je**, kakor se nam poroča iz Slov. Goric, dne 25. marca t. l. tovariš Peter Pavlin, nadučitelj pri Št. Juriju, v 54 letu svoje dobe. — Pokojnik je učiteljeval od leta 1882, ter je bil šolski vodja petrazrednice pri Št. Juriju v Sl. G. od leta 1904. Naj v miru počiva! (Obširnejši nekrolog pričakujemo.)

Tržaške vesti.

—t— **Imenovanje v šolski službi.** Učiteljica v Slovenski Bistrici, gospica Renče Gottlob, pastorka našega tovariša Ivana Beleta, učitelja na l. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani, je imenovana za učiteljico na c. kr. državni ljudski in meščanski šoli v Trstu.

—t— **Otvoritev nemško-slovenskega otroškega vrtca pri Sv. Vidu.** Ob veliki udeležbi se je vršilo včeraj blagoslovljenje nemško-slovenskega otroškega vrtca pri Sv. Vidu. Zavod je blagoslovil škof dr. Karlin. Slavnosti so prisostvovali: namestnik baron Fries Skene, kontreadmiral baron Koudelka, dvor. svet. baron Glanz, dvor. svet. Scarpa, polk. Schottkowsky, deželni šolski nadzorniki dvor. svet. Ravalico, dr. Kauer in Matejčić, okr. šol. nad. Neckermann, kakor tudi zastopniki nemških in slovenskih šol, gospa dr. Rybačeva, gospa dr. Schellanderjeva in mnogi drugi. Sedanji načelnik občinske uprave tržaške, sek. svet. dr. pl. Hirsch je otvoril slavnost s pozdravnim nagovorom v italijanskem, nemškem in slovenskem jeziku, v katerem je poudarjal pomen ustanovitve otroškega vrtca za nemško in slovensko govoreče otroke pri Sv. Vidu. Ravno tu bivajo rodbine vseh treh narodnosti in zato je z veseljem pozdraviti, da je bil ustanovljen dom tudi za otroke nemških in slovenskih rodbin, kakor za one italijanske narodnosti. Sekc. svet. pl. Hirsch je dalje naglašal, da se otvarja otroški vrtec na dan, ko praznuje naša prejasna deželna mati svoj prvi rojstni dan kot cesarica. Končno je izražal govornik željo, da naj postane novi zavod otrokom ljubko zavetišče, kakor je zaklical trikratni »Živio!« Njenemu Veličanstvu. Navzoči so se med zvoki ljudske himne navdušeno odzvali pozivu. Nato je govoril namestnik baron Fries Skene daljši govor v vseh treh deželnih jezikih. Izražal je uvodoma svoje veselje, da se otvarja vrtec ravno na današnji slovesni dan. Ta obče koristni zavod bo služil predvsem delavskemu prebivalstvu

Trsta, ki vzorno prenaša vse vojne nadloge in se, kakor posebno naši pridni železničarji, vedno skrbno prizadeva, da ojači s svojim delom notranjo moč države. Sedaj so za otroke vseh narodnosti ustvarjene ustanove, ki bodo na podlagi gojitve materinega jezika zamogle nuditi izredno dragoceno izpopolnitev domače vzgoje. Namestnik se je zahvalil tržaški občini in vsem, ki so sodelovali pri ustanovitvi zavoda, in je izražal nado, da bo občina tudi nadalje, posebno po srečnem končanju vojne, skrbela za blagor mladine, našega najdražjega zaklada. Nato je škof dr. Karlin blagoslovil otroški vrtec in pozdravil navzoče otroke v njihovem novem zavetišču. Ko so si odlični visoki gostje ogledali zavod, o katerem so se izrekli jako pohvalno, se je končala lepa slavnost. Po »Edinosti«.

Goriške vesti.

—g— **Odlikovanje s zlatim zaslužnim križcem** s krono je odlikovan c. kr. okrajni šolski nadzornik za goriški šolski okraj gosp. Fran Sivec. Iskreno čestitamo!

—g— **Za goriške učitelje.** Goriško učiteljstvo živi v veliki bedi. Deželni odbor nima sredstev, da bi pomagal učiteljstvu, in mu priznal znatne draginjske doklade, zato se je obrnil na vladu, da bi priskočila na pomoč bednemu učiteljstvu. Vlada je pri volji dati gotovo vsoto, a zahteva od deželnega odbora jamstvo za znesek, ki ga hoče dati v ta namen. Deželni odbor je sklenil na to, da sprejme zahtevano jamstvo za predplačila okr. šolskim svetom s strani vlade v svrhu, da se jih porabi za draginjsko doklado učiteljem do zneska 38.000 K. Obveščeni so o tem vsi šolski sveti in povabljeni, da se tostvarno odzovejo. Deželni odbor je priporočal deželnemu šolskemu svetu za podporo one začasne učitelje, ki so bili odpuščeni povodom italijanske vojne napovedi.

—g— **Pred goriško izpitno komisijo za ljudske in meščanske šole v Ljubljani** so se vršile vsposobljenostne izkušnje od 23. pa do dne 28. aprila ter so jih prebili z ugodnim uspehom nastopni učiteljski kandidati, oziroma kandidatnje: Za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom: Bratovž Doroteja (z odliko) in Čuček Valerija; za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom: Batič Antonija, Bratuž Karel, Budal Pavla, Čok Albert, Fuhrmann Emilija, Komavli Valerija, Lapajne Marija, Miklavčič Friderik, Torkar Olga in Urh Ljudmila; za ljudske šole z nemškim učnim jezikom: Aichner Helga in Gioppo Olga.

Splošni vestnik.

Rojstni dan Nj. Veličanstva presvetle cesarice Zite je praznovala šolska mladina s svojim učiteljstvom dne 9. maja 1917. Šolska mladina se je udeležila šolske maše in po slovesni službi božji je navdušeno zadonela iz otroških grl 1. in 5. kitica cesarske pesmi. V proslavo tega dne so vihrale iznad šolskih poslopj cesarske in narodne zastave. Ta dan je bil pouka prost.

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

je imela vlog koncem leta 1916 K 55.000.000—
hipotečnih in občinskih posojil „ 30.600.000—
rezervnega zaklada „ 1.500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

4%

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hraničnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5%,
izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti najmanj 1%
oziroma 3/4% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

Kreditno društvo.

Književnost.

Mladinski list Zvonček prinaša v 5. števil. letošnjega letnika to-le zanimivo in podučno vsebino. — Jos. Vandot: Radost. (Pesem). Fran Žgur: Pesem. — Naš Radko in Sultan. (Pesmi.) Karel Ewald-Gradiščan: Pripovedka o dobrem možu. Jakob Dimnik: Cesarica Cita. (S sliko.) Hasan-Aginica: Vladko in zrakoplovi. (S sliko.) Josip Kralj: V težkih slutnjah. (Pesem.) Vinko Klanšek: Rešena Vesna. (Bajka.) Čilska obal v Južni Ameriki. (Slika.) Fr. Kranjc: † Maks Viher. (S sliko.) Orešan: Slovenski umetnik. (Svetko Peruzzi. S sliko.) Vinko Klanšek: Pesem škrjanca. Pouk in zabava. Kotiček gospoda Doropoljskega.

Publikacije »Tiskovne zadruge«. Tiskovna zadruga, ki izdaja »Ljubljanski Zvon« naznanja, da bo pričela pod uredništvom dr. Pavla Grošlja izdajati poljuden prirodsloven list. Istotako bo pričela izdajati Jurčičeve, Levčeve in Erjavčeve zbrane spise kakor tudi prevode iz slovenskih literatur.

Časopis za slovenski jezik, književnost in zgodovino. Ugledni zgodovinar prof. Anton Kaspret, literarni zgodovinar dr. Fran Kidrič in jezikoslovec dr. Rajko Nachtigal so se združili za skupno izdajanje »Časopisa za slovenski jezik, književnost in zgodovino«. Časopis se bo bavil s slovenskim narodom, z njegovim jezikom, z njegovim duševnim življenjem in z njegovo preteklostjo.

NUJNA PROŠNJA.

Vse tovariše in tovarišice prosimo, da nam sproti poročajo, koliko je podpisalo VI. vojnega posojila učiteljstvo, koliko šola in šolski otroci in koliko starši in sorodniki šolskih otrok po nagovarjanju in prizadevanju učiteljstva. Mnogo učiteljev deluje v društvi, v bogatih denarnih zavodih in raznih korporacijah. Tudi tu zastavite svojo besedo v blaginjo države, o uspehu pa nam poročajte. Uspehe dela slovenskega učiteljstva v prihodnjih dneh bomo zabeleževali v »Učit. Tov.« Uspehi naj bodo taki, da nam bodo v ponos! **Uredništvo.**

Beguncem, invalidom, revnim slojem, kakor tudi šolski mladini se nudi posebna prilika z nabiranjem in sušenjem sedaj zelo potrebnih zdravilnih želišč, priti do postranskega dobrega zaslužka. Natančna pojasnili daje tvrdka R. Luckmann, prej Jos. Leuz nasl. v Ljubljani. Ahačjeva cesta št. 10, v bližini sv. Petra cerkve.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Radivoj Korene.

Last in založba »Zaveze avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodono naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani

reg. o. vana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 30. aprila 1917 K 121.176-19

Uradne ure: Vsak četrtek in vsaka sobota od 1/25. do 1/26. ure popoldne.

Štajersko.

Gornjegrajsko učiteljsko društvo je po dolgem odlašanju imelo svoje glavno zborovanje dne 3. majnika t. l. v šoli v Gornjem gradu. Udeležba je bila tako nepričakovano dobra, da smo se vsi čudili, posebno z ozirom na sedanje jako neugodne razmere. Samo par šol v Savinski dolini ni bilo zastopanih, nekateri so bili uradno zadržani. Predsednik tovariš Iv. Kelc otvoril zborovanje in iskreno pozdravil vse navzoče. Med drugim omenja vstrajne poštrevnosti za vsestranski napredek in zlato svobodo milega nam naroda slovenskega. Nato preide k čitanju mnogih dopisov. Na izraženo sožalje in udanostno izjavo je došla iz kabinete pisarne cesarjeve prav laskava zahvala. Dalje prijavi zahvalo rodovine ravnatelja Supaneka za sožalno izjavo, ki jo je podalo naše društvo ob priliki bridke izgube blagega očeta Supaneka, ki je bil vrl učitelj in zvest naš tovariš. O knjigi dr. Tumlirtza za nemške šole ima pravdo sklepati uradna c. kr. učit. konferenca. Glede predavanja o gobah se sklene, da se isto vrši dne 4. junija t. l. v Nazarjih. Glede »Slov. Šol. Matice« se sklene, naj učiteljstvo močno agitira in naroča knjige te velevažne šolske družbe, a udmino naj pošiljajo šol. vodje naravnost tov. Jakobu Dimniku, vodji l. mestne deske ljudske šole v Ljubljani, a obenem naj o tem obvestijo poverjenika za naš okraj tov. Kocbeka v Gornjem gradu. Nato je jako zanimivo in poučljivo predaval tovariš Joško Bizjak, učitelj v Bočni o praktični kurjeriji. Izrazil se je želja, da bi svoje temeljito sestavljeno poročilo objavil v kakšnem učiteljskem listu. Namesto blagajnika tov. Janka Burdiana, ki se nahaja v Smeredevu v Srbiji kot enoletni prostovoljec, je poročal o računskem zaključku tov. Bizjak, kar se je pritrjevalno vzelo na znanje. Slednjič bi se morala vršiti volitev novega odbora, a na občno željo društvnikov — akoravno je predsednik temu ugovarjal — je ostal prejšnji odbor, samo mesto blagajnika je prevzela tovarišica gospica Cirila Deleja v Novi Štiti. Na veselo, polnoštevilno svidenje prihodnjic v Nazarjih!

I. K.

Kranjske vesti.

—r— **Odlikovanje.** C. kr. okrajni šolski nadzornik za postojnski in logaški šolski okraj gosp. Ivan Thuma je dobil naslov cesarskega svetnika. Z zlatim zaslužnim križcem s krono je odlikovan c. kr. okrajni šolski nadzornik za šolski okraj Ljubljanska okolica in Kamnik profesor Fran Gabršek. Čestitamo!

—r— **Povišanja.** Za praporščaka pri črnovojnikih sta povišana: Anton Levstik, nadučitelj pri Sv. Petru v Ljubljani in Karel Wider, učitelj na l. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani.

—r— **Osmič je odlikovan** tekom vojne stotnik v generalnem štabu gosp. Ant. Lokar, sin našega tovariša Ivana Lokarja, nadučitelja v p. v Ljubljani. Dobil je sedaj zaslužni križ z vojno dekoracijo od malteškega viteškega redu. Našemu tovarišu iskreno čestitamo na vrlem sinu!

—r— **Poročil se je** gosp. dr. Fran Bončina, železniški koncipist c. kr. državne železnice z gospodično Elzo pl. Lukanc-Savenburg, z bivšo učiteljico v Ljubljani. Čestitamo!

Štajerske vesti.

—š— **Odlikovanje.** Okrajni šolski nadzornik za šolski okraj Mariborska okolica gosp. Ivan Dreflak je odlikovan z vojaškim križcem 3. razreda za zasluge.

—š— **Odlikovana sta z vojnimi križci** za civilne zasluge 3. razreda tovariša Ivan Conč, nadučitelj v Jarenini in Fran Robnik, nadučitelj v Št. Juriju ob Paki.

—š— **Povišanja.** Poročnika v r. sta postala: Alojzij Osterc, učitelj v Sevnici in Franjo Friedl, učitelj v Cirkovcah. Praporščaki v r. pa so postali: Alojzij Bučar, učitelj na Zidanem mostu; Lev Dobnik, učitelj v Ponikvi ob j. ž. in Robert Košar, učitelj pri Sv. Bolfenku. — Za praporščake pri črnovojnikih so povišani: Jos. Čuček, učitelj v Žičah; Franjo Sinigoy, učitelj v Selah pri Slov. Gradcu in Ferdo Pokersnik, učitelj v Skaloh.

—š— **Izpraznjene ljudskošolske službe** se bodo, kot se sliši z avtoritativne strani, vendarle razpisale. V to je pač že skrajni čas!

—š— **Šolske počitnice v mesecu maju na Štajerskem.** Deželni šolski svet za Štajersko je odredil, da smejo okrajni šolski sveti dovoliti na ljudskih šolah na kmetih šolske počitnice za dva tedna v mesecu maju, da se opravijo najnujnejša

poljedelska dela. Da bi pa šolska mladina pri učenju ne trpela škode, je določeno, da bodo velike počitnice za dva tedna skrajšane.

—š— **Meseca maja prenehajo s poukom na kmetijskih šolah na Štajerskem** za 14 dni, da bodo učenci in učitelji pomagali pri obdelovanju polja. Zamudo nadomeste v velikih počitnicah.

—š— **Za učiteljski vojni podporni sklad** nam je nakazal tovariš From, nadučitelj pri Sv. Juriju v Slov. gor. 7 K 80 vin., ki so darovale po 2 K 60 vin. ondotne učiteljice tovarišice: Mara Valenčak, Amalija Orehek in Fani Novak. Živile! Denar smo izročili »Zvezi slovenskih učiteljev in učiteljic na Štajerskem«.

—š— **Draginjske doklade** za omožene učiteljice. Štajerski deželni odbor je sklenil, da dobijo učiteljice, ki so se po letu 1898 z dovoljenjem deželnega šolskega sveta omožile z neučitelji in so z dovoljenjem šolske oblasti ostale v šolski službi, enkratno draginjsko doklado v izmeri 150 K, 200 K, 250 K ali 300 K, kakor je pač določeno za poročenega učitelja z učiteljico.

—š— **V Kapelah na Štajerskem je umrla učiteljeva vdova** gospa Terezija Poljanec, mati mariborskega profesorja dr. Leopolda Poljanca. Naše sožalje!

—š— **Slovenske ljudske šole na Štajerskem in V. vojno posojilo.** Pri nabirališčih na slovenskih ljudskih šolah na Štajerskem se je podpisalo V. voj. posojila K 3.778.400. — To svoto smo posneli po najnovejšem ofic. seznamu ter so posamni šolski okrajji prispeli k njej v kronah nastopne zneske: Brežice 117.700; Celje okolica 49.950; Čmurek 31.200; Gornjigrad 10.600; Gornja Radgona 48.800; Konjice 72.600; Kozje 89.900; Laško 169.400; Ljutomer 183.850; Mahrenberg 143.200; Maribor okol. 1.289.650; Ormož 91.300; Ptuj okol. 399.000; Sevnica 18.800; Slov. Bistrica 339.500; Slov. Gradec 32.100; Št. Lenart 394.250; Šmarje 21.700; Šoštanj 64.000; Vransko 114.700. — To je sad trudoljubnega dela vrlega našega učiteljstva! — Pripomnja ured.: Izmed tu navedenih okrajev in vsot vojnega posojila smo nekatere izkazali že v 7. števil. »Učit. Tov.« Danes smo izkazali v dotičnem razpredelu samo tiste vsote, ki še niso bile izkazane in razlike v onih okrajih, ki so izpopolnili izkaze.

—š— **Umrl je**, kakor se nam poroča iz Slov. Goric, dne 25. marca t. l. tovariš Peter Pavlin, nadučitelj pri Št. Juriju, v 54 letu svoje dobe. — Pokojnik je učiteljeval od leta 1882. ter je bil šolski vodja petrazrednice pri Št. Juriju v Sl. G. od leta 1904. Naj v miru počiva! (Obširnejši nekrolog pričakujemo.)

Tržaške vesti.

—t— **Imenovanje v šolski službi.** Učiteljica v Slovenski Bistrici, gospica Renče Gottlob, pastorka našega tovariša Ivana Beleta, učitelja na l. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani, je imenovana za učiteljico na c. kr. državni ljudski in meščanski šoli v Trstu.

—t— **Otvoritev nemško-slovenskega otroškega vrtca pri Sv. Vidu.** Ob veliki udeležbi se je vršilo včeraj blagoslovljenje nemško-slovenskega otroškega vrtca pri Sv. Vidu. Zavod je blagoslovil škof dr. Karlin. Slavnosti so prisostvovali: namestnik baron Fries Skene, kontreadmiral baron Koudelka, dvor. svet. baron Glanz, dvor. svet. Scarpa, polk. Schottkowsky, deželni šolski nadzorniki dvor. svet. Ravalico, dr. Kauer in Matejčić, okr. šol. nad. Neckermann, kakor tudi zastopniki nemških in slovenskih šol, gospa dr. Rybačeva, gospa dr. Schellanderjeva in mnogi drugi. Sedanji načelnik občinske uprave tržaške, sek. svet. dr. pl. Hirsch je otvoril slavnost s pozdravnim nagovorom v italijanskem, nemškem in slovenskem jeziku, v katerem je poudarjal pomen ustanovitve otroškega vrtca za nemško in slovensko govoreče otroke pri Sv. Vidu. Ravno tu bivajo rodbine vseh treh narodnosti in zato je z veseljem pozdraviti, da je bil ustanovljen dom tudi za otroke nemških in slovenskih rodbin, kakor za one italijanske narodnosti. Sekc. svet. pl. Hirsch je dalje naglašal, da se otvarja otroški vrtec na dan, ko praznuje naša prejasna deželna mati svoj prvi rojstni dan kot cesarica. Končno je izražal govornik željo, da naj postane novi zavod otrokom ljubko zavetišče, kakor je zaklical trikratni »Živio!« Njenemu Veličanstvu. Navzoči so se med zvoki ljudske himne navdušeno odzvali pozivu. Nato je govoril namestnik baron Fries-Skene daljši govor v vseh treh deželnih jezikih. Izražal je uvodoma svoje veselje, da se otvarja vrtec ravno na današnji slovesni dan. Ta občekoristni zavod bo služil predvsem delavskemu prebivalstvu

Trsta, ki vzorno prenaša vse vojne nadloge in se, kakor posebno naši pridni železničarji, vedno skrbno prizadeva, da ojači s svojim delom notranjo moč države. Sedaj so za otroke vseh narodnosti ustvarjene ustanove, ki bodo na podlagi gojitve materinega jezika zamogle nuditi izredno dragoceno izpopolnitev domače vzgoje. Namestnik se je zahvalil tržaški občini in vsem, ki so sodelovali pri ustanovitvi zavoda, in je izražal nado, da bo občina tudi nadalje, posebno po srečnem končanju vojne, skrbela za blagor mladine, našega najdražjega zaklada. Nato je škof dr. Karlin blagoslovil otroški vrtec in pozdravil navzoče otroke v njihovem novem zavetišču. Ko so si odlični visoki gostje ogledali zavod, o katerem so se izrekli jako pohvalno, se je končala lepa slavnost. Po »Edinosti«.

Goriške vesti.

—g— **Odlikovanje s zlatim zaslužnim križcem s krono** je odlikovan c. kr. okrajni šolski nadzornik za goriški šolski okraj gosp. Fran Sivec. Iskreno čestitamo!

—g— **Za goriške učitelje.** Goriško učiteljstvo živi v veliki bedi. Deželni odbor nima sredstev, da bi pomagal učiteljstvu, in mu priznal znatne draginjske doklade, zato se je obrnil na vladu, da bi priskočila na pomoč bednemu učiteljstvu. Vlada je pri volji dati gotovo vsoto, a zahteva od deželnega odbora jamstvo za znesek, ki ga hoče dati v ta namen. Deželni odbor je sklenil na to, da sprejme zahtevano jamstvo za predplačila okr. šolskim svetom s strani vlade v svrhu, da se jih porabi za draginjsko doklado učiteljem do zneska 38.000 K. Obveščeni so o tem vsi šolski sveti in povabljeni, da se tostvarno odzovejo. Deželni odbor je priporočal deželnemu šolskemu svetu za podporo one začasne učitelje, ki so bili odpuščeni povodom italijanske vojne napovedi.

—g— **Pred goriško izpitno komisijo za ljudske in meščanske šole v Ljubljani** so se vršile vsposobljenostne izkušnje od 23. pa do dne 28. aprila ter so jih prebili z ugodnim uspehom nastopni učiteljski kandidati, oziroma kandidatnje: Za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom: Bratovž Doroteja (z odliko) in Čuček Valerija; za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom: Batič Antonija, Bratuž Karel, Budal Pavla, Čok Albert, Fuhrmann Emilija, Komavli Valerija, Lapajne Marija, Miklavčič Friderik, Torkar Olga in Urh Ljudmila; za ljudske šole z nemškim učnim jezikom: Aichner Helga in Gioppo Olga.

Splošni vestnik.

Rojstni dan Nj. Veličanstva presvetle cesarice Zite je praznovala šolska mladina s svojim učiteljstvom dne 9. maja 1917. Šolska mladina se je udeležila šolarske maše in po slovesni službi božji je navdušeno zadonela iz otroških grl 1. in 5. kitica cesarske pesmi. V proslavo tega dne so vihrale iznad šolskih poslopj cesarske in narodne zastave. Ta dan je bil pouka prost.

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

je imela vlog koncem leta 1916 K 55.000.000—
hipotečnih in občinskih posojil „ 30.600.000—
rezervnega zaklada „ 1.500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

4%

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5%, izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti najmanj 1% oziroma 3/4% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

Kreditno društvo.

Književnost.

Mladinski list Zvonček prinaša v 5. števil. letošnjega letnika to-le zanimivo in podučno vsebino. — Jos. Vandot: Radost. (Pesem). Fran Žgur: Pesem. — Naš Radko in Sultan. (Pesmi.) Karel Ewald-Gradiščan: Pripovedka o dobrem možu. Jakob Dimnik: Cesarica Cita. (S sliko.) Hasan-Aginica: Vladko in zrakoplovi. (S sliko.) Josip Kralj: V težkih slutnjah. (Pesem.) Vinko Klanšek: Rešena Vesna. (Bajka.) Čilska obal v Južni Ameriki. (Slika.) Fr. Kranjc: † Maks Viher. (S sliko.) Orešan: Slovenski umetnik. (Svetko Peruzzi. S sliko.) Vinko Klanšek: Pesem škrjanca. Pouk in zabava. Kotiček gospoda Doropoljskega.

Publikacije »Tiskovne zadruge«. Tiskovna zadruga, ki izdaja »Ljubljanski Zvon« naznanja, da bo pričela pod uredništvom dr. Pavla Grošlja izdajati poljuden prirodsloven list. Istotako bo pričela izdajati Jurčičeve, Levčeve in Erjavčeve zbrane spise kakor tudi prevode iz slovenskih literatur.

Časopis za slovenski jezik, književnost in zgodovino. Ugledni zgodovinar prof. Anton Kaspret, literarni zgodovinar dr. Fran Kidrič in jezikoslovec dr. Rajko Nachtigal so se združili za skupno izdajanje »Časopisa za slovenski jezik, književnost in zgodovino«. Časopis se bo bavil s slovenskim narodom, z njegovim jezikom, z njegovim duševnim življenjem in z njegovo preteklostjo.

NUJNA PROŠNJA.

Vse tovariše in tovarišice prosimo, da nam sproti poročajo, koliko je podpisalo VI. vojnega posojila učiteljstvo, koliko šola in šolski otroci in koliko starši in sorodniki šolskih otrok po nagovarjanju in prizadevanju učiteljstva. Mnogo učiteljev deluje v društvi, v bogatih denarnih zavodih in raznih korporacijah. Tudi tu zastavite svojo besedo v blaginjo države, o uspehu pa nam poročajte. Uspehe dela slovenskega učiteljstva v prihodnjih dneh bomo zabeleževali v »Učit. Tov.« Uspehi naj bodo taki, da nam bodo v ponos! **Uredništvo.**

Beguncem, invalidom, revnim slojem, kakor tudi šolski mladini se nudi posebna prilika z nabiranjem in sušenjem sedaj zelo potrebnih zdravnih želišč, priti do postranskega dobrega zaslužka. Natančna pojasnili daje tvrdka R. Luckmann, prej Jos. Leuz nasl. v Ljubljani. Ahačjeva cesta št. 10, v bližini sv. Petra cerkve.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Radivoj Korene.

Last in založba »Zaveze avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodono naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani

reg. ovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 30. aprila 1917 K 121.176-19

Uradne ure: Vsak četrtek in vsaka sobota od 1/25. do 1/26. ure popoldne.